

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasovNa oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobota, 17. septembra 1933.

ŠTEV. 38

Združitev občin v srezu Murska Sobota.

Po čl. 138 in 139 zakona občinah, so bile v mursko soboškem srezu združene občine. V bodoče bo v našem srezu 19 občin, ki bodo po številu svojega prebivalstva in po svoji gospodarski moči v stanju, da rešujejo vse gospodarske, kulturne in socialne naloge, ki jih današnji čas zahteva, ki pa vsled svojega malega obsega niso mogli izvrševati v polni meri. Združene bodo naslednje občine.

OBČINA				VOLIŠČE		OBČINA				VOLIŠČE							
Tek. št.	Ime	Število		Tek. št.	Označba	Davčna moč	Tek. št.	Ime	Število		Tek. št.	Označba	Davčna moč				
		prebivalcev	volilcev						prebivalcev	volilcev							
1	Bodonci	891	233	1.	Bodonci v šoli. Združena občina: Bodonci, organizujoča obč. Bodonci	18.810	47	Dankovci	242	81	8.	Mačkovci v šoli združ. obč. Mačkovci, org. obč. Pečarjanci	6.799				
2	Novi Beznovci	53	17			949	48	Kušanovci	416	127			6.180				
3	Radovci	499	154			5.951	49	Mačkovci	214	65			8.334				
4	St. Beznovci	189	62			7.049	50	Moščanci	311	119			8.275				
5	Vadarci	586	153			8.355	51	Otovci	462	131			7.106				
6	Zenkovci	439	124			12.508	52	Pečarjanci	640	181			11.638				
Skupaj		2.567	743			53	Poznanovci	334	91	4.943			5.527				
						54	Prosečkavas	310	102			58.802					
7	Cankova	463	150	2.	Cankova v šoli Združ. obč. Cankova, org. o. Cankova	26.775	Skupaj		2.929	897							
8	Domajinci	363	102			8.645	55	Andrejci	317	88	9.	Martjanci v šoli združ. obč. Martjanci, org. obč. Sebeborci	7.263				
9	G. Črnci	174	52			4.069	56	Krnci	115	36			3.825				
10	Korovci	286	80			12.128	57	Lukačevci	51	16			4.743				
11	Krašči	423	142			11.916	58	Martjanci	347	97			13.225				
12	Topolovci	170	39			9.581	59	Mlajtinci	217	74			22.126				
Skupaj		1.879	565			60	Nemčavci	211	110	15.127					13.176		
						61	Noršinci	282	90	13.176			19.769				
						62	Sebeborci	529	148			99.254					
13	G. Lendava	1.020	289	3.	Gor. Lendava v šoli, združ. obč. Gor. Lendava, org. o. Gor. Lendava	26.457	Skupaj		2.069	659							
14	Kovačevci	243	68			3.632	63	Murska Sobota	3.571	923	10.	Murska Sobota v obč. hiši, združ. o. Murska Sobota, org. o. M. Sobota	439.235				
15	Kruplivnik	463	139			6.209											
16	Vidonci	869	230			7.965											
17	Trdkova del	547	181			5.699											
Skupaj		3.142	907														
18	Adrijanci	392	115	4.	Gor. Petrovci v šoli, združ. obč. Gor. Petrovci, org. o. Čepinci	11.272	64	Bakovci	1.141	303	11.	Murska Sobota v šoli, združ. obč. M. Sobota okolica, org. obč. Bakovci	31.773				
19	Boreča	265	79			3.955	65	Gradišče	388	109			9.714				
20	Čepinci	747	193			10.862	66	Krog	802	234			30.616				
21	G. Petrovci	405	125			13.152	67	M. Črnci	294	79			11.726				
22	Lucova	207	64			4.120	68	Rakičan	571	166			28.638				
23	Martinje (selo od uo. Trdkova)	300	80			3.230	69	Satahovci	297	85			14.995				
24	Neradnovci	303	101			4.522	Skupaj		3.493	976					127.462		
25	Štanjevci	453	150			9.814											
26	Šulinci	426	128			9.099											
27	Ženavlja	322	107			4.411											
Skupaj		13.830	1142														
28	Doliči	754	181	5.	Gor. Slaveča v šoli, združ. obč. Gor. Slaveča, org. obč. Dol. Slaveča	6.927	70	Fikšinci	353	108	12.	Pertoča v šoli združ. obč. Pertoča, org. obč. Gerlinci	7.393				
29	D. Slaveča	812	247			13.447	71	Gerlinci	697	171			16.088				
30	G. Slaveča	647	141			10.746	72	Motovilci	415	135			5.742				
31	Kuzma	549	185			8.879	73	Pertoča	605	202			19.073				
32	Matjaševci	342	104			4.024	74	Ropoča	391	117			12.736				
Skupaj		3.104	858			75	Večeslavci	687	199	18.607			79.639				
33	Domanjševci	640	215	6.	Križevci v šoli združ. obč. Križevci, org. obč. Križevci	21.516	76	Berkovci	119	39	13.	Prosenjakovci v šoli Zdr. o. Prosenjakovci org. o. Selo	3.236				
34	Ivanjševci	124	39			3.125	77	Čikečkavas	215	77			8.200				
35	Kančevci	230	80			8.761	78	Fokovci	378	122			12.623				
36	Košarjevci	144	40			3.298	79	Ivanovci	306	105			7.771				
37	Kukeč	269	88			5.433	80	Pordašinci	89	31			3.511				
38	Križevci	976	371			27.154	81	Prosenjakovci	400	138			14.277				
39	Lončarjevci	235	87			5.231	82	Ratkovci	161	51			5.352				
40	Panovci	185	57			3.986	83	Selo	654	229			14.451				
Skupaj		2.803	977					84	Središče	191			77	4.688			74.109
41	Borejci	292	82	7.	Kupšinci v šoli združ. obč. Kupšinci, org. obč. Črnelavci	12.321	85	Bokraci	155	40	14.	Puconci v šoli Zdr. o. Puconci org. o. Puconci	5.267				
42	Črnelavci	374	91			10.595	86	Brezovci	320	109			15.022				
43	Kupšinci	364	97			22.641	87	Dolina	218	60			5.470				
44	Rankovci	287	75			12.817	88	Gorica	366	119			12.653				
45	Vančavas	327	85			9.288	89	Markišavci	200	59			10.096				
46	Veščica	276	73			14.639	90	Predanovci	235	82			13.795				
Skupaj		1.920	503					91	Puconci	506			136	26.024			11.383
						92	Potana	207	57	9.498			11.781				
						93	Šalamenci	433	127			120.989					
						94	Vaneča	397	132								
						Skupaj		3.037	921								

Király Josip česalni salon za dame in gospode se preseli s 1. okt. iz Lendavske c. 2. na Alexandrovo ul. v Nemešovo hišo poleg Hotel KRONE

OBČINA				VOLIŠČE		
Tek. št.	Ime	Število		Tek. št.	Označba	Davčna moč
		prebivalcev	volilcev			
95	Kramarovci	249	66	15.	Sv. Jurij v šoli Zdr. o. Rogaševci org. o. Serdica	7.784
96	Nuskova	482	128			11.837
97	Ocinje	326	85			7.313
98	Rogaševci	509	127			20.161
99	Sv. Jurij	694	191			20.343
100	Serdica	770	178			17.102
101	Sotina	629	194		9.794	
Skupaj		3659	969			94.334
102	Krajna	356	88	16.	Strukovci v šoli Zdr. o. Strukovci org. o. Lemerje	18.612
103	Lemerje	371	117			16.651
104	Puževci	287	87			14.677
105	Skakovci	339	98			22.479
106	Strukovci	289	88			23.827
Skupaj		1642	478			96.246
107	Budinci	318	85	17.	Šalovci, spodnja šola Zdr. o. Šalovci org. o. Šalovci	7.955
108	Hodoš	471	144			22.402
109	Krplivnik	240	78			7.284
110	M. Dolenci	155	41			3.031
111	Markovci	558	132			14.543
112	Peskovci	183	58			4.603
113	Šalovci	875	289			33.302
114	V. Dolenci	370	107			9.025
Skupaj		3170	934			102.145
115	Moravci	646	208	18.	Tešanovci šola Zdr. o. Tešanov. org. o. Tešanov.	119.851
116	Tešanovci	814	263			30.572
117	Vučja gomila	620	219			17.118
Skupaj		2080	690			67.541
118	Gederovci	186	55	19.	Tišina v šoli Zdr. o. Tišina org. o. Petanjci	11.717
119	M. Petrovci	157	45			9.239
120	Petanjci	635	172			45.441
121	Sodlišinci	318	80			17.244
122	Tropovci	365	98			8.935
123	Tišina	394	104			13.637
Skupaj		2055	554			106.613
Vsega skupaj		52.621	15.497			

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Vsa Jugoslavija je na svečan način proslavila desetletnico rojstva prestolonaslednika Petra. Povsod so se vršile službe božje, sokolska in druga društva pa so priredila akademije in slične proslave. V večjih krajih so se vršile tudi bakljade s svečano razsvetljavo hiš. Posebno svečane so bile proslave v večjih mestih. — Minister za zgradbe dr. Srkulj bo prispel v našo banovino, kjer si bo ogledal ceste in javne zgradbe. Predvsem bo posetil Maribor in okolico. — Na zadnji seji vlade je bilo na dnevnem redu vprašanje podaljšanja provizoričnega trgovskega sporazuma z Nemčijo. Ministrski svet je dalje sklenil, da pristopi k rešitvi velikih gospodarskih vprašanj, ki so že dalj časa na dnevnem redu in so jih proučile razne komisije. — Dne 12. t. m. je bila sklicana plenarna seja tarifnega odbora, ki je sklepala o novi blagovni tarifi, ki jo je sestavila direkcija drž. železnic. — Notranji minister je na predlog bana dravske banovine izdal uredbo o združitvi večjega števila občin v dravski banovini. — Občinske volitve v dravski banovini so razpisane za nedeljo, dne 15. oktobra. — „Glasnik J. N. S.“ objavlja v eni izmed poslednjih števil, da je glavni odbor JNS v smislu statuta stranke sklenil osnovati posebno mladinske organizacije. — Na skupščinski seji sreskih organizacij

J. N. S. za oba mariborska sreza, je navzoči minister g. dr. Kramer razpravljal tudi o združitvi občin in o bližajočih se občinskih volitvah. O tem je rekel med drugim: Z uvedbo načela velike občine se je zakon prilagodil zahtevam časa in vedno bolj naraščajočemu obsegu samoupravnih poslov, ki jim more, ne da bi preobremenila prebivalstvo, zadostiti le velika občina. V primorski banovini, na primer obsega občina Imotski ves srez in vsa primorska banovina šteje 101 občino, torej za preko dvajset manj, nego za primer en sam srez naše dravske banovine, mursko-soboški. Dolžnost vseh pravih narodnih ljudi pa naj bo, da zastavijo svoje sile za zmago zdrave nacionalne politike tudi v naši občini. — V Ptujju se je vršila, zadnjo nedeljo ogromna narodna manifestacija v navzočnosti zastopnikov Nj. Vel. kralja in predstavnikov vlade. Naš narodni vladar je poklonil sokolski mladini krasen prapor.

Nemčija. V kratkem se bo sestala v Parizu konferenca francoskih in angleških državnikov, da se posvetujejo o skupnih ukrepih proti Nemčiji. Francoska vlada baje namerava pozvati Nemčijo na odgovor pred Društvo narodov radi njene tajne oborožitve. — V zadnjem času so se širile govornice, da vladajo med Hitlerjevimi režimom in nemško vojsko ne-

soglasja. Sedaj pa je Hitlerju uspelo tudi vojsko pridobiti na svojo stran, ter mu je prisegala enako slepo pokorščino, kakor nekoč bivšemu cesarju Viljemu. V kratkem bo najbrž tudi hitlerjevski pozdrav uveden v nemško vojsko. — Vlada pripravlja izenačenje vseh nemških denarnih zavodov. Bankam naj bi ostali samo osebni krediti. Uvesti pa se namerava enotno obrestno mero in znižati diskont, da bi se na ta način razbremenila tudi industrija, ki mora plačevati pretirano visoke obresti. — Vsi uradniki, ki imajo več kot 300 mark plače, bodo prisiljeni iti v gledališče, da se tako podpre umetniško življenje v deželi. — Ker so se širili glasovi, da namerava Avstrija nehati svojo borbo proti Nemčiji, je nek narodno socialistični voditelj imel v radio govor, v katerem je obrazložil zahteve, ki jih stavlja Nemčija Avstriji in to: obnovitev političnih pravic avstrijske narodno socialistične stranke, ukinitve vseh odredb proti narodnim socialistom, udeležba vseh strank v prihodnji vladi, razpis novih volitev in sestava nove vlade.

Strahovita letalska nesreča

V torek, dne 12. t. m. se je ponesrečilo naše potniško letalo, ki vozi na novi letalski progi Ljubljana-Sušak. Na letalu je bilo razen pilota in mehanika 6 potnikov. Letalo je vodil g. Nikitin, mehanik pa je bil g. Trkulja. Kmalu po startu se je letalo zaradi goste megle zaletelo v gozdčič pri umobolnici pri Studencu nedaleč Ljubljane. Letalo se je razbilo, vsi potniki, pilot in mehanik pa so bili na mestu mrtvi.

Železo v snopju

Pri zadnji mlatitvi je nekdo utikal razno staro železje v snope pšenice v Moravcih.

Mlatilnica Zrinski Štefana v Moravcih, kakor tudi njegovi strojni pomagaliči so bili neprestano v nevarnosti, da se stroj pokvari, ali pa da odskoči iz valjka v snopu skrito železje in ubije kakega delavca na mlatilnici.

Odkar so se za ta slučaj začeli zanimati orožniki v Puconcih in uvedli preiskavo, je zlobnež to delo opustil, ter se železja ni več našlo pri nobenem posestniku v snopju.

Sodišče v M. Soboti preiskuje zadevo in upamo, da bo krivce izsledilo ter jih kaznovalo kakor zaslužijo za svoje zlobno početje.

Murska Sobota

— Dar. Za revno deco brezposelnih rudarjev v Trbovljah, je darovalo osobje tukajšnje kurilniške izpostave 158 Din.

— Proslava rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika. Okrašeno s številnimi trobojkami, ki so že na predvečer zaplapolale z vseh poslopj, je naše mesto dostojno praznovalo desetletnico Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. V dopoldanskih urah so se vršile službe božje v cerkvah ob navzočnosti številnih predstavnikov in meščanstva. Posebno svečana

je bila božja služba v rim. kat. cerkvi, kateri je prisostvovala močna četa Sokolov v kroju s svojim praprom. Med mašo je igral sokolski orkester, vmes je pela gdč. Gregorčeva in šolska mladina. Po maši je bil mimohod Sokolov in vojaštva pred predstavniki oblastev in rezervnimi oficirji. Zvečer pa sta priredila Sokol in Jadranska Straža družabni večer za svoje članstvo v Sokolskem domu, ki je bil nad vse dobro obiskan. Po uvodnih besedah br. staroste geom. Pertota je sreski načelnik g. Lipovšek govoril o našem morju. Njegove lepe besede so žele vsesplošno odobravnje. Ob sviranju neumornega sok. jazz-orkestra se je na to razvila nepresiljena zabava, ki je zapustila pri vseh najboljši vtis.

— Izgubila se je damska torbica na poti iz M. Sobote do gostilne Čacinovič v Rakičanu. Pošten najditelj najjo odda v trg. Brata Brumen v M. Soboti proti primerni nagradi.

— Nesreče. Deset letni Kous Karel, sin agrarnega interesenta iz Kroga je padel na trnje. Pri tem se mu je trn zapičil v oko. — Na cesti je spodrsnil sin malega posestnika Horvat Martin iz Melinc. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Hlapca Saden Franca iz M. Sobote so pripeljali z resnimi poškodbami v bolnišnico. Nek mizar ga je po neprevidnosti ustrelil v prsa. — Roko si je zlomil, ko je padal z voza, kočijaž Bencik Franc iz Gornje Lendave. — Dveletna Vekaš Margit iz Kapce si je z vročim lugom poparila obe nogi, prav tako tudi njena mati Vekaš Rozi.

— Meseca avgusta so umrli v bolnišnici: Bankovec Ana, posestnica 53 l. iz Kobilja; Maruška Matilda 24 l. žena dninarja iz Apač; Hozjan Roza 11 l. hči posestnika iz Črensovcev; Horvat Jožef 59 l. delavec in posestnik iz Bogojine; Šafarič Pavla, 21 l. služkinja iz Gornje Slaveči; Sagaj Marija 75 l. prevžitkarica iz Presike; Drvarič Roza 31 l. mala posestnica iz Vučje Gomile; Poredoš Jožef 45 l. natakari iz Ljutomera; Elizabeta Kepe 5 l. hči dninarja iz Gaberja.

— Sresko sodišče v Soboti nazonanja, da je predsedništvo apelac. sod. v Ljubljani z razpisom z dne 4. IX. 1933, vsled nezadostnega kredita, ukinito uradne dneve v Gor. Lendavi in Križevci.

— Dr. Škerjanc, zdravnik v Bel-tincih, ki je ordiniral do sedaj pri pošti, se je preselil v stanovanje pok. Dr. Kolarša.

DOPISI

Ižakovci. Naše prostovoljno gasilsko društvo je proslavilo v nedeljo, dne 3. t. m. 10 letnico svojega obstoja. V ta namen so uprizorili vrli mladeniči in dekleta enodejanko „Najboljši je gasilec“, za kar so želi priznanje od občinstva. G. šolski upravitelj Gaberc Anton je imel primeren nagovor. Tudi pevske točke so bile izvajane prav dobro pod vodstvom br. dijaka Jožefa Gaberc, kateri je režiral tudi igro. Ta prireditve se je vršila na šolskem dvorišču, ker z gostilničarji se ni moglo tozadevno sporazumeti. — Vrlim gasilcem kličemo: Le tako naprej in uspeh je zagotovljen. Moralni in materijalni uspeh prireditve je zadovoljiv.

Rogaševci

— Osebna vest. V soboto 9. sept. sta se poročila g. Meško Jakob, učitelj v Trdkovi in gđc. Jazbec Mery, učiteljica v Sv. Juriju. Mladima novoporočencema želimo v novem stanu obilo sreče!

— Sejem Vsako leto se vrši 10. sept. na obletnici blagoslovitve tuk. cerkve sejem. Letošnji sejem je bil izvanredno dobro obiskan. Izgleda, da so prišli vsi prodajalci na svoj račun. Prodane jabolke, ki imajo letos izvanredno dobro ceno, so kmetom vrgle precej denarja, tako da so lahko kupovali vse potrebščine za zimo. Ves dan je v popolnem miru potekel.

— Sokol. Sokolsko društvo je imelo ob priliki rojstnega dne prestolonaslednika, slovesno sejo, kjer so podali funkcionarji poročila o delu med počitnicami. Radi premestitve prosvetarja br. Beloglavca in načelnice se je izvolilo za prosvet. sestro Štiblerjevo, za načelnico pa ses. Zemlič. Odhajajočima se je br. tajnik zahvalil za njuno dolgoletno uspešno društveno delo.

Vlomi in tatvine

Dne 17. julija 1933 ob 10. uri predpoldan, ko so bili domači na polju, je bilo vlomljeno skozi zaklenjena vrata v hišo Ošlaj Pavla v Filovcih, ter pokradeno razne moške in ženske obleke v vrednosti okoli 4000 dinarjev. Za tatovom je manjkala vsaka sled.

V Filovcih je bila javna govorica, da so to domači tatovi, kjer so orožniki intenzivno vršili poizvedbo, niso pa mogli priti tam do nobenega pozitivnega rezultata.

Zadnje dni avgusta, ob priliki neke druge poizvedbe pa se je orožništvu posrečilo raskrinkati vlomilce pri Ošlaju in še treh drugih vlomov.

To so bili cigani Kokaš Josip, Horvat Mihael in Horvat Ignac (znani brusar) doma iz Doline.

Orožništvo v Puconcih je našlo ukradeno blago zakopano v gozdu v Dolini.

Cigani pa so imeli pomagače pri raznih posestnikih v Dolini (posestnik Adam K. in najemnik Štefan K.) je orožništvo našlo veliko zalogo ukradenega blaga, katero so tam skrili cigani.

Na Vaneči pri posestniku Matiji K. so orožniki našli v sobah in v kupu (oselci) slame, razne ukradene obleke in postelnine v vrednosti preko 2000 dinarjev.

Cigan Horvat Ignac je imel celo zvezo v Zenkovcih, kjer je prodal pri posestniku Štefanu S. del pokradene obleke po zelo nizki ceni.

Vso obleko so orožniki (četudi je bila dobro skrita) izsledili in vrnili lastnikom.

Tatinske cigane kakor tudi posestnike, ki so pomagali ciganom, čaka zaslužena kazen.

Pregledovanje in žigosanje sodov.

Pregledovanje in žigosanje sodov bo v Murški Soboti: dne 13. in 14. meseca oktobra, dne 13. meseca novembra in dne 13. meseca decembra.

Ekскурzija v Gjurdjevac

bo v nedeljo 17. t. m. Avtobusi bodo vozili po sledečem redu:

1.) Koblencerjev avto ob 1:45 iz Šalovci, 2:15 iz G. Petrovc v M. Soboti in od tu naprej.

2.) Čakovski avto ob 2 uri iz Pužavec, ob 2:30 iz Brezovec, ob 2:45 iz Puconec v M. Soboti in od tu naprej.

3.) Drugi Čakovski avto ob 3 uri iz M. Soboti, ob 3:20 iz Moravec, ob 3:30 iz Tešanovec, ob 4 iz Dobrovnika ob 4:25 iz Turnišča, ob 4:50 iz D. Lendave.

4.) Sv. Lenartski avto ob 3:30 iz M. Soboti, ob 3:40 iz Rakičana, ob 4:10 iz Beltinec in 4:30 iz Črensovec.

5.) Sv. Lenartski veliki avto ob 3 uri iz G. Radgone, ob 3:80 iz Radenci, ob 3:40 iz Veržeja in ob 4:30 iz Ljutomera.

Izletniki naj vstopajo točno, da ne pridemo z zamudami.

Avtobusi se vrnejo zvečer po isti poti nazaj.

Vožnja stane za osebo okrog 50 Din. Novih prijav se več ne sprejme.

Organizacija.

Vsem krajevnim organizacijam!

Pozivamo vse krajevne organizacije, da pošljejo takoj po izidu „Murske Krajine“ svojega zastopnika (člana odbora) v naše sresko tajništvo, kjer se mu izročijo kandidatne liste in izjave za občinske volitve. Istočasno prejme od nas tudi inštrukcije o vlaganju in podpisovanju kandidatnih list in njih predstavnikov.

8. X. 1933 — 2000-

SOKOL

Spored okrožnega zleta 17. septembra 1933.

Ob 9:30 uri skušnje vseh oddelkov na telovadišču pri Sokolskem Domu.

Ob 10:30 (po skušnjah) izbirne štafetne tekme okrožja.

Ob 14:30 uri povorka; vse članstvo, ki ne zaposleno se zbere pred Sokolskim Domom; Kroj! Civil z znakom.

Od 15—17. ure nastop vojaštva in vseh oddelkov okrožja na letnem telovadišču.

Ob 18. uri pričetek ljudske veselice v Sokolskem Domu.

Viak proti Nedožu odhaja ob 19. uri 30. min.

Br. edinice naj se takoj ob prihodu v M. Soboti javijo br. Horvat Janku v Sokolskem Domu. Zdravo! Okrožje.

30

Domači izdelek.

Priznано najboljši čevlji za vsakogar in za vse prilike.

Peko

MURSKA SOBOTA.

LET

Ponovno znižane cene!

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Ponudbe trgovskih učencev.

Združba trgovcev je prejela od Zveze trgovskih združenj dravske banovine v Ljubljani naslednji dopis:

„Vsej javnosti je znano iz časopisnih poročil v kako bedo so zapadli rudarski revirji, zlasti pa Trbovlje, Hrastnik in Zagorje. Vsled premajhne zaposlitve v rudnikih je omajana v premnogih slučajih pa tudi že uničena eksistenca stoterih družin. Prav posebno je radi tega prizadeta rudarska deca odnosno mladina, ki je že končala osnovno oziroma meščansko šolo, ker ne najde absolutno none zaposlitve.“

V Ljubljani živeči rojaki iz rudarskih revirjev smo stvorili Akcijski odbor, ki si je med drugim tudi nadel nalogo, iskati možnost zaposlitve za ono mladino rudarskih revirjev, ki po končani šolski dobi ne najde in verjetno tudi v doglednem času ne bi našla kruha v revirjih. Po našem mnenju obstoji en del pozitivnega reševanja trboveljskega problema v tem, da se razbremenene revirji, delovnega naraščaja, oziroma da se ga usmeri v druge praktične poklice in stroke.

V zasledovanju tega cilja naslavljamo na p. n. Predsedstvo Zveze trgovskih združenj nujno prošnja, da bi potom apelala ali okrožnice na vsa Združenja trgovcev v dravski banovini upoštevalo prošilce iz rudarskih revirjev. Olajšana bi bila s tem ustvaritev eksistence onim, ki bi se posvetili trgovskemu poklicu, kolikor-toliko pa bi bila razbremenjena tudi javna skrb rudarskih občin. V poštev pa bi prihajalo v prvi vrsti podeželje, kjer učni gospodarji nudijo učencem tudi preskrbo in stanovanje v hiši.

V soboto, dne 16. sept. zvečer ob pol 9. uri in v nedeljo, dne 17. septembra popoldne ob pol 4. uri in zvečer ob pol 9. uri

OTVORITEV TON-KINO SEZONE

z veselo ton-filmsko opereto

„LJUBEZEN Z NEBA“

V glavnih vlogah:

MAGDA SCHNEIDER, HERMAN THIMIG in SZÖKE SZAKAL.

Uglazbil: PAUL ABRAHAM.

Ton-kino DITTRICH.

Priznано dejstvo je, da je mladina iz rudarskih revirjev dobro izšolanana, vsled pomanjkanja pa, ki ga mora trpeti od mladih nog, skromna in delavoljna. Prepričani smo, da bi bili učni gospodarji s temi učenci ali učenkami zadovoljni.

Izvedba tega predloga bi bila najbolj enostavna tem potom, da bi gg. trgovci, ki reflektirajo na učence iz rudarskih revirjev, javljali to potom svojih združenj Zvezi ali pa direktno podpisaneu odboru, ki bo imel od rudarskih občin ob sodelovanju učiteljstva izdelan seznam reflektantov za posamezne stroke in bi v danem slučaju navajal dotičnike v direktni stik z učnimi gospodarji.

Akcijski odbor za pomoč gladoječim rudarjem Ljubljana, Wolfova ulica št. 1.

Zveza apel akcijskega odbora toplo priporoča in prosi združenja, da bi opozorila trgovce, da sprejmejo mladino iz rudarskih revirjev in s tem pomorejo hudi stiski, ki tare prebivalstvo v revirjih.

KMETIJSTVO

Konserviranje zelene krme. (Silo.)

VII.

Način kvašenja.

Kakor je že omenjeno nastane pri kvasenju v silosu precejšnja toplota, ki pospešuje razvoj mlečnih bakterij in z njimi mlečne kisline. Mlečni bakteriji se množijo pri toploti od 15 - 60° C, izogibati pa se moramo toplote v silosu med 30—38°, ker se pri tej toploti premočno razmnožijo za pravilno kvasenje škodljivi bakteriji.

Za dosego tega imamo dva načina, ki sta se splošno obnesla, to sta mlačno in toplo kvasenje.

Mlačno kvasenje nastopi pri toploti do 30° C. Pri tej toploti se mlečni bakteriji tako hitro razmnožijo, da spodrinejo druge. Pri toploti nad 30° C do 38° pa se radi razmnožijo maslene, očetne in druge bakterije, ki pokvarijo silažo. Radi tega se mora rastlina tako vložiti v silo, da ne nastopi ta nevarna toplota. Postopa se takole: Travo ali druge rastline se spravi takoj po košnji še sveže in tudi rosne ali malo mokre od dežja v silo. Od dežja preveč namočenno travo pustimo na vozovih, da se voda malo odteče, potem se jo razreže na 1 cm dolžine, v silosu se jo enakomerno razdeli in stlači, posebno ob robu, da se iz nje iztisne čim več zraka. Rastlina se potem zaduši, ker nima več zraka za dihanje, s čemer se prepreči razvijanje toplote. Glavni pogoj za mlačno kvasenje je, da se silo čimprej napolni, ker je pri polnem silosu že večji pritisk. Če se vlaganje tudi za kratek čas prekine, se že mora stlačeno krmo pokriti, pokrov pa obtežiti, posebno, če se ensilirajo rastline, ki vsebujejo premalo sladkorja in se radi tega težko kvasi. Spodnje plasti so pod pritiskom gornjih, iz gornjih pa se zrak iztisne le s pomočjo posebnih priprav za tlačjenje. Pri vsakem prestanku polnjenja se mora krma v silosu provizorno pokriti in sicer navadno na ta način, da se pokrije gornja plast z zmoceno sečko od slame, nato pa pride pokrov z desk, na tega pa potem uteži. Pri zopetnem polnjenju se ta sečka odstrani, odstrani pa se tudi gornja plast silaže, če že kaže znake pokvarjenja. Če pa se s polnjenjem hitro nadaljuje, tako, da se ni bafi, da bi se med tem časom gornja plast silaže pokvarila, se lahko pusti ta sečka v silosu kot vmesna plast, mora pa se jo dobro poškopiti z vodo.

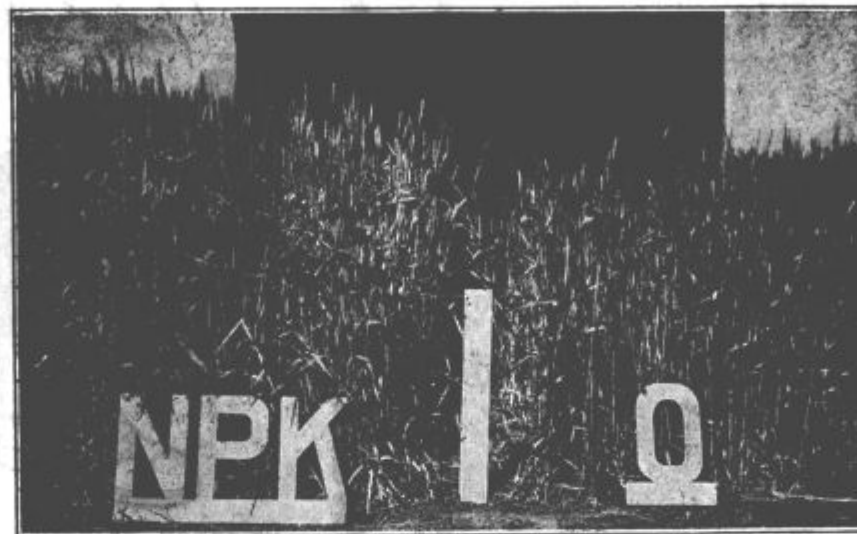
Ko je silo napolnjen, se naj ensilirano krmo pokrije z bolj debelo plastjo nerazsekanega plevela ali manjvredno travo. Par cm gornje plasti se navadno vedno pokvari in se jo mora zavreči, pri plevelu ali manjvredni travi pa se zguba nepozna.

Na to plast plevela se dene potem sečko od slame, na to pa preša ali uteži, ki bi naj ensilirano krmo stalno tlačili.

Pri kmetijskih silosih in silo-jamah, kjer ni posebnih priprav za tlačjenje, se dene tudi v napolnjeni silo kot zadnja plast plevel ali manjvredno travo, na to pa 30 - 50 cm debelo plast ilovice, kateri je primestana razsekana slama in soli. To plast ilovice pa se mora prvih 14 dni dnevno politi z vodo in steptati, da ne dobi razpok. Na ta način delajo tudi v Savski banovini, kar se je dobro obneslo.

Mlačno kvasenje se obnese najbolj, kadar je toliko krme za ensilirati, da se napolni silo v par dneh. Na ta način se ensilirajo mokra trava, če se jo radi deževja ali hladne je-

Pravilno gnojenje — bogata žetev!

seni nemore posušiti. Za mlačno kvasenje se posebno dobro obnesejo vitki silosi, ali silo-jame, vzdane globoko v zemljo.

Za mlačno kvasenje trava nesme biti navenjena. Svežo pokošeno se mora takoj zrezati in vložiti v silo. Navadni kmetijski silo se lahko napolni v enem ali dveh dneh. Če pa se pusti travo predolgo ležati, ta uvne in se potem v silosu premočno segreje, kar silažo pokvari. V silosu morajo delati med polnjenjem dve do tri zanesljive in močne osebe, ki vlaganje zravnajo in tlačijo.

Otave ali otavice navadno ni treba razrezati, za to pa se mora še bolj paziti, da se ta v silosu enakomerno razdeli in stlači.

Tlačiti se mora sproti, prav temeljito pa ob robu. Pri rastlinah, ki vsebujejo za kvašenje premalo sladkorja, se jim mora ta dodati, kot je bilo že omenjeno v prejšnjih poglavjih.

Pri mlečnem kvasenju se mora paziti, kaka toplota se razvija v silosu. Toplota preko 30° C lahko vso krmo pokvari. S posebnimi termometri se lahko ta potek zasleduje. Toplota preko 30° C pokaže, da je krma v silosu premalo stlačena in da je ostalo preveč zraka med krmo. Da se prepreči pokvarjenje, se mora takoj, ko se opazi, da je nastopila previsoka toplota, krmo v silosu dobro stlačiti.

Prednosti mlačnega kvasenja so: 1.) da se trava lahko ensilirajo v popolnoma svežem stanju. To je posebno ugodno v pozni jeseni pri spravljaju kuruze, otave, otaviče, tretje, detelje i. t. d. Teh pridelkov pri nas dostikrat ni mogoče pospraviti. Če pa lahko naš gospodar te pridelke pospravi popolnoma neodvisno od vremena, si s tem dosti prihrani na krmilni vrednosti in na delavnih močeh.

2.) Silo se naenkrat napolni in čimprej se ta napolni in zapre, tem bolje je za kvaliteto silaže, za gospodarja pa prijetneje radi vporabe in razdelitve delavnih moči, k temu pa je celo delo popolnoma neodvisno od vremena. Tu se ni treba bati ne dežja, ne rose, pa tudi ne slane. Kmetijski silo se napolni z motornim strojem za rezanje v par urah, pri rezalnem stroju na vitelj v enem dnevu, pri stroju na roke pa 2-3 dneh. Toliko časa pa je pri nas vedno, da se lahko to delo izvrši.

Pri hladnem deževnem ali jesenskem vremenu se ne razvije v silosu z lepa taka toplota, da bi se bilo treba bati, da se bo vse pokvarilo.

Tudi zgube na hranilni vrednosti krmil so zelo majhne, ker ležijo krmila le malo na zraku. Mlačno kvasenje pusti v rastlinah beljakovine, vitamine in druge snovi neizpremenjene.

Slaba stran mlačnega kvasenja bi bilo ta, da je pri letni vročini težko izvedljivo, ker bi že radi zunanega vpliva nastala toplota v silosu nad 30° C.

Izvoz sadja. Sadna letina v sosednih državah je pičla. Radi tega je povpraševanje po sadju veliko in bo še večje, iskalo se bo zlasti žlahtno namizno sadje. Obrano je že vse zgodno sadje. Le škoda, da se že sedaj trga jesensko sadje, ki še ni zrelo. Izgovor, da letos sadje zelo odpada in bojazen radi tega, da se ga bo moglo veliko manj odprodati, ne drži. Cena dobremu namiznemu sadju bo gotovo veliko boljša, kakor na pol zrelemu sadju, ki se vporablja le za industrijske svrhe. Zgubili pa bomo tudi dober glas v inozemstvu in druga leta, ko bo drugje več sadja, trgovci ne bodo hoteli priti k nam nakupovat. Zato ne trgajmo pred 25. septembrom: zlate parmene, kanadke, boskopskega kosmača, damasanke, banucanove renete, zelenega štetinca, beflerja; pred 10. oktobrom pa ne mošancjarje, bobovce, jonatan, londonski peping, krivo pecelj, rumenično jabolko ter ostale zimске sorte.

Tržne cene.

Ljubljana: Voli I. vrste 4 do 4 50 Din, voli II. vrste 3 do 4 Din, voli III. vrste 2 50 do 3 50 Din, krave debele 3 do 4 Din, klobasarice 1 50 do 2 50 Din, teleta 5 do 6 Din, vse za kg. žive teže.

Pluj: krave 2 do 4 Din, voli 3 do 4 50 Din, telice 2 do 4 50 Din, biki 2 50 do 4 Din, svinje 6 50 do 8 50 Din, vse za kg. žive teže. Ovce 80 Din komad.

Maribor: mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 120 do 150 Din, mladi prašiči 7-9 tednov stari komad Din 200 do 300 Din, mladi prašiči 3-4 mesece stari komad 250 do 320 Din, mladi prašiči 5-7 mesecev stari komad 380 do 450 Din, mladi

Gnojiti moramo v jeseni, pred setvijo! Gnojilo zaorati. Za ozimna žita, travnike, vinograde priporočamo:

Nitrofoskal-Ruše z 40% dušika, 80% fosforne kisline, 80% kalija in 33% apna

Nitrofoskal I. z 80% dušika, 60% fosforne kisline, 80% kalija in 33% apna

Nitrofos z 40% dušika in 120% fosforne kisline

Apneni dušik z 160% dušika in 70% apna.

Naročujte skupno, ker je ceneje radi prevoza! — Naročila sprejema:

Tvornica za dušik d. d. Ruše

v Rušah pri Mariboru.

prašiči 8-10 mesecev stari komad 550 do 600 Din, mladi prašiči stari 1 leto komad 650 do 750 Din, 1 kg. žive teže 7 do 8 Din, 1 kg. mrtve teže 10 50 do 11 Din.

Novi Sad: pšenica 105 do 107 50 Din, Sombor pšenica 102 50 do 105 Din, Sremska pšenica 100 do 102 50 Din, kuruza Bačka 60 do 68 Din za 100 kg.

Petrinje in Križevci na Hrvatskem: biki 3 do 3 25 Din, voli 2 50 do 3 Din, krave za pleme 2 75 do 3 Din, krave za mesnice debele 2 25 do 2 50 Din, junčce 2 50 do 3 25 Din, teleta 4 do 6 50 Din, svinje debele 6 do 7 75 Din, svinje šunkarice 5 do 6 50 Din, vse za kg. žive teže. Konji in žrebeta 900 do 1900 Din za kom., praseta za pečiti 90 do 140 Din za kom., ovce 50 do 70 Din za kom., koze 40 do 50 Din za kom.

Izjava.

Podpisana vd. Domjan Klara roj. Pozvek, iz Murske Sobotice, Slovenska ulica št. 11 izjavljam, da ne odgovarjam za dolgove, katere je Vogrinčič Aleksander, kot poslovodja moje ključavničarske obrti napravil, ali jih v bodoče napravi. Obrti sem se odpovedala.

Murska Sobota, dne 12. septembra 1933.
DOMJAN KLARA.

Spominske knjige od Din 15— napre se dobe v knjigarni I. HAHN v M. Soboti. **modni časopisi.** Dospeli so najnovejši

V najem se da

enonadstropna trgovska hiša obstoječe iz 2 velikih lokalov, (1 lokal za manufakturno in specerijsko trgovino, drugi za trgovino z železom) s kompletno opremo (stelaže in pulči) magazinom in kletjo ter stanovanjem obstoječe iz 5 sob in postranskih prostorov na najprometnejšem mestu na glavnem trgu v Štrigovi.

Ista hiša se tudi prodaja.

Vprašati pri lastniku

A. BRODNJAK v Čakovcu

ali pri gosp.

KOVAČ apotekarju v Štrigovi.